

31.1.2012

Spolu v Európe

slávnostný koncert pri príležitosti 5. výročia vstupu Bulharska do Európskej únie

Bulharský kultúrny inštitút a Základná umelecká škola Jozefa Kresánka v spolupráci s veľvyslanectvom Bulharskej republiky na Slovensku a mestskou časťou Bratislava – Staré Mesto, pripravili na stredu 11. januára 2012 slávnostný koncert pri príležitosti 5. výročia vstupu Bulharska do Európskej únie. Organizátori dali koncertu, ktorý sa začal od 18.00 h v Zichyho paláci názov „Spoločne v Európe“.

Na podujatí sa zúčastnila jej excelencia Chargé d'Affaires Veľvyslanectva Bulharskej republiky na Slovensku pani Margarita Ganeva, ktorá hovorila o úlohe a úspechoch Bulharska v európskej rodine a o význame vstupu Bulharska do EÚ pre súčasný rozvoj krajiny.

Koncert prebehol na veľmi vysokej úrovni a hudobníci si zaslúžili veľký potlesk. Medzi hudobníkmi bola aj trinásťročná Liliana Dulanská, bulharského pôvodu, ktorá dojala obecenstvo svojou interpretáciou husľového koncertu Maxa Brucha.

V tomto vydaní

- ◆ Spolu v Európe - slávnostný koncert pri príležitosti 5. výročia vstupu Bulharska do Európskej únie
- ◆ Atanas Gadžev // KAFKA EXPRES
- ◆ Trifon Zarezan
- ◆ Program na február 2012
- ◆ Kurz bulharského jazyka

Atanas Gadžev // KAFKA EXPRES RELIÉFY & OBJEKTY Z HLINY A PAPIERA

Dňa 5. januara v galérii Bulharského kultúrneho inštitútu bola otvorená výstava Atanasa Gadževa // KAFKA EXPRES - reliefs & objekty z hlíny a papiera.

Na vernisáži sa zúčastnil autor, ktorý povedal, že idea tejto výstavy sa rodila v čase jeho tvorivého pobytu v centre umeleckého diania Schwandorf v novembri a decembri 2009. Tam umelec vytvoril aj hlavnú časť výstavy – reliefs a objekty z papiera a hlíny

Projekt je metaforou „putovania“ po duchovných a zemepisných priestoroch Bavorska a Bohémie, kde svojráznym „sprievodcom“ autora je expres č. R 354 Franz Kafka.

V tomto osudovom znaku videl autor nielen alúziu so svojim obľúbeným autorom, ale aj vnútorné želanie a impulz preniknúť do nových kultúrnych teritórií.

Projekt KAFKA –EXPRES je výtvarný pokus zmierniť opozície: vnútorné/vonkajšie; známe/neznané; tajné/zdieľané, ako aj pokračovanie v Ceste – ako duševný stav a pokusenie pre umelca a jeho publika.

Atanas Gadžev pracuje v oblasti drobnej a monumentálnej plastiky, známy je aj s niekoľkými dielami pod širím nebom: Návrat stratených znakov – Kamen Brjag a Meštra – Lešten a stovkami realizácií v keramike. V poslednom čase skúma možnosti rozličných materiálov ako výrazové prostriedky: tlač, papier, drevo hlina.

Trifon Zarezan

Trifon Zarezan je prvý jarný sviatok, ktorý slávia vinohradníci, vinári, krčmári a reštauratéri ako aj celý bulharský národ. Je to mužský sviatok, spojený s prvým hospodárskym procesom v ročnom cykle pestovania viniča – jeho zarezávanie, t. j. strihanie viniča.

V pravoslávnom kalendári sa svätý Trifon slávi 1. februára. Svätý Trifon bol mučeníkom, ktorý bol v r. 248 po Kristovi zabitý mečom. Pochádzal z Apamie v Malej Ázii.

Na sv. Trifona ráno ženy upečú čerstvý chlieb, uvaria plnenú sliepku, ktorú potom zapečú, nachystajú chlapom víno, pálenku a všelijaké dobroty a ráno pekne oblečení muži odchádzajú do vinohradu. Tam najprv farár vysväťí vinohrad, aby bola dobrá úroda,

potom muži zvolia medzi sebou „cára viniča“, ktorý musí byť vážnym a poctivým vinárom. Muži potom zarežú vetvičky, ktoré polejú vínom a pálenkou, pritom si tiež vypijú a dobre pojedia. Cára, ktorý má korunu upletenú z vetvičiek viniča nasadia na koňa a idú do cárovho domu. Tam sa im cár odvdáčí za zvolenie bohatou hostinou a do neskorého večera sa popíja a hoduje. Víno, ktoré sa podáva musí byť to najkvalitnejšie, aby sa urodilo veľa hrozna a aby nové víno bolo dobré a neskyslo.

1.2.2012, 17.30-19.00 h, Kultúrne centrum Dunaj, Nedbalova 3, 4. posch., Bratislava

Jazyková kaviareň. Stretnutie záujemcov o rozhovor v cudzích jazykoch sa koná každú prvú stredu v mesiaci. Chcete sa zdokonaľiť v cudzom jazyku? V príjemnom prostredí sa môžete

porozprávať po bulharsky alebo v inom jazyku s predstaviteľmi zahraničných kultúrnych inštitútov v Bratislave a tak si precvičovať svoje jazykové znalosti.

2.2.2012, 17.30 h, BKI, Jesenského 7, Bratislava

Vernisáž výstavy fotografie Prof. RNDr. Jordana Kolarova, DrSc.

Jordan Kolarov sa narodil v Sofii. Štúdium a aspirantúru absolvoval na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave na Katedre biochémie. Od r. 1971 tam pôsobil ako odborný asistent. Potom, ako z politických dôvodov musel opustiť Univerzitu Komenského,

pracoval na Ústave experimentálnej onkológie SAV (1972-2002) ako vedecký pracovník. Od r. 1991 viedol spoločnú vedeckú skupinu pracovníkov Katedry biochémie Prírodovedeckej fakulty UK a Ústavu experimentálnej onkológie. Od r. 1992 do r. 2001 bol vedúcim katedry. Je profesorom biochémie Univerzity Komenského a jeho výskumným odborom je biochémia a molekulárna biológia bunkových membrán. Bol hosťujúcim profesorom na univerzitách v Štokholme a v Louvain-la-Neuve. V rokoch 1988-89 bol hosťujúcim profesorom na Roche Institute of Molecular Biology (USA). Bol recipientom výskumných štipendií a grantov Medzinárodnej únie boja proti rakovine (UICC), Európskych organizácií pre biochémii a molekulovú biológiu (EMBO a FEBS) a nadácie Howard Hughes Medical Institute (1995-2000). Je spoluautorom viac ako 60 vedeckých publikácií a podľa akademickej ratingovej agentúry ARRA

Členovia: Britská rada, Bulharský kultúrny inštitút, Cervantesov inštitút, České Centrum, Francúzsky inštitút, Goetheho inštitút Bratislava, Maďarský kultúrny inštitút, Poľský inštitút, Rakúske kultúrne fórum, Rumunský kultúrny inštitút v Prahe, Taliansky kultúrny inštitút
Prídružení členovia: Írske veľvyslanectvo, Holandského veľvyslanectvo, Portugalskej republiky, veľvyslanectvo Slovinskej republiky

patrí medzi užšiu slovenskú špičku v odbore chémia.

Okrem výskumu a bohatej pedagogickej činnosti, sa prof. Kolarov vášnivo venuje aj cestovaniu a fotografovaniu.

Ako amatérsky fotograf vystavoval svoje fotografie z ciest na dvoch výstavách v rokoch 2008 a 2010 v Bratislave.

Výstava fotografie Prof. RNDr. Jordana Kolarova, DrSc. potrvá do 29.2.2012.

7.2.2012, 15.00 h, Štátna vedecká knižnica, Banská Bystrica

Vernisáž výstavy fotografie Rajny Vaskovskej Myseľ bez objektívu.

Rajna Vaskovska je bakalárka na Akadémii pre divadelné a filmové umenia v Sofii. Od r. 2007 prezentuje svoju fotografickú tvorbu na kolektívnych a individuálnych výstavách v Bulharsku, Spojených štátoch, Indii, Švajčiarsku a i. „Myseľ bez objektívu“ je cyklus o čase, o čase dávno minulom, z ktorého si uvedomujeme len malú časť a ktorá zostáva v našej myslí. Tvoríť a vyjadrovať sa prostredníctvom fotografie znamená usilovať sa o vnímanie času tejto chvíle, minulosti, alebo budúcnosti. Všetky vystavované fotografie autorka fotila s vlastnoručne vyrobeným dierkovým fotoaparátom, čo je jedinečný spôsob, ako sledovať priebeh času. Sú to najmä solargrafy, ktoré predstavujú rôzne dni a mesiace na jedinej fotografii.

Výstava potrvá do 2.3.2012.

Do kina v BKI

21.2.2012, 17.00 h, BKI, Jesenského 7, Bratislava

Premietanie hraného filmu *Lúboštné sny*, 1994, 90 min.

Scenár a réžia: Ivan Ničev
Kamera: Georgi Nikolov
Hudba: Stefan Dimitrov
Hrajú: Ivajlo Cvetkov, Taňa Dimitrova, Valter Toski, Tatiana Lolova, Nikolaj Binev, Krastjo Lafazanov, Iliana Selimska a i.
Edgar M. a jeho krásna mladá matka pricestujú malým parníkom do kúpeľného sanatória Eden, kde manželom zanedbávaná mladá žena si prišla liečiť migrénu. Pre chlapca je všetko veľmi zaujímavé – pestrá klientela hotela s jej nespočetnými lúboštnými historkami, vášnivými radovánkami a nešťastnými príbehmi...

Film je nakrútený podľa novely Stefana Zweiga.

28.2.2012, 14.00 h, BKI, Jesenského 7, Bratislava
Bulharské a slovenské detí pletú marteničky.

V Bulharsku 1. marec symbolizuje začiatok jari. V predstavách ľudu tento deň znamená odchádzajúcu zimu a príchod „nového“ slnka nastupujúcej jari.

Najčastejšie v predvečer 1. marca alebo v samotný deň zavčas rána pred východom slnka ženy v domácnostiach zhotovovali „marteničky“, symboly marcových zvykov.

Klasická „martenica“ je ozdôbka z navzájom prepletených bielych a červených nití. Červená niť znamená život a biela symbolizuje čistotu a šťastie.

Podľa tradície ráno 1. marca najstaršia žena v rodine priviaže deťom na ruku marteničku pre zdravie a proti urieknutiu. Marteničky sa darujú rodine, blízkym a priateľom pre zdravie a šťastie. Často sa priviažu pre zdravie aj domácim zvieratám, zdobia sa ovocné stromy, kotlíky na vodu a aj vchodové dvere.

Nosia sa až kým sa neobjavia prvé rozkvitnuté stromy, alebo bociany, ako symboly jari. Potom sa zavesia na ovocný strom, pre bohatú úrodu. Podľa tradície zdravie a šťastie prináša iba martenička, ktorá bola darovaná. Preto sa v Bulharsku 1. marca všetci obdarovávajú marteničkami a koncom mesiaca sú stromy nimi ovešané.

Честита Баба Марта!

Vo výklade bude aj výstava „marteničiek“, vyrobených žiakmi a študentmi Bulharskej školy Christa Boteva v Bratislave spolu s ich slovenskými priateľmi. Spoluorganizátor – Bulharská škola Christa Boteva v Bratislave.

BKI, Jesenského 7, Bratislava
Kurzy bulharčiny pre začiatočníkov a pokročilých v letnom semestri začnú 14. februára a budú 2 krát týždenne v knižnici BKI od 17.00 do 19.15 h.

OZNAM

Ešte stále sa môžete prihlásiť do druhého semestra kurzu bulharského jazyka! Kurzy pre začiatočníkov a pokročilých budú prebiehať 2 krát týždenne od 17.00 do 19.15 h. v Bulharskom kultúrnom inštitúte. Začíname už 14. februára.

Viac informácií Vám radi poskytneme osobne alebo telefonicky v Bulharskom kultúrnom inštitúte na Jesenského ul. 7 alebo na tel. čísle 02/5441 0140 ako aj mailom na bulkis@bulkis.sk.

Bulharský kultúrny
inštitút
Jesenského 7, Bratislava
Tel. 544 101 40
Fax 544 101 41
bulkis@bulkis.sk
www.bulkis.sk

BKI Vám ponúka:

- ◆ Výstavy
- ◆ Koncerty
- ◆ Literárne večierky a čítania
- ◆ Stretnutia s umelcami, spisovateľmi a poetmi
- ◆ Stretnutia priateľov Bulharska
- ◆ Knižnicu s vzácnymi bulharskými a slovenskými knihami
- ◆ Kurzy bulharského jazyka
- ◆ Kurz bulharských ľudových tancov

SRDEČNE VÁS POZÝVAME

1.2.2012, 17.30-19.00 h, Kultúrne centrum Dunaj, Nedbalova 3, 4. posch., Bratislava

Jazyková kaviareň.

2.2.2012, 17.30 h, BKI, Jesenského 7, Bratislava

Vernisáž výstavy fotografie Prof. RNDr. Jordana Kolarova, DrSc.

Výstava potrvá do 29.2.2012.

7.2.2012, 15.00 h, Štátna vedecká knižnica, Banská Bystrica

Vernisáž výstavy fotografie Rajny Vaskovskej Mysel' bez objektívu.

Výstava potrvá do 2.3.2012.

21.2.2012, 17.00 h, BKI, Jesenského 7, Bratislava

*Premietanie hraného filmu *Lúboštné sny*, 1994, 90 min.*

28.2.2012, 14.00 h, BKI, Jesenského 7, Bratislava

Bulharské a slovenské detí pletú marteničky.

BKI, Jesenského 7, Bratislava

Kurzy bulharčiny pre začiatočníkov a pokročilých v letnom semestri začnú 14. februára a budú 2 krát týždenne v knižnici BKI od 17.00 do 19.15 h.

